

1. 11. 2007

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Už se nesmí stát, aby policisté sdělovali obvinění na základě pochybných informací

Ředitel Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu (ÚOOZ) Jan Kubice, jeho náměstci a šéfové některých krajských expozitur tohoto útvaru odcházejí z policie. Co se nyní s uvedeným útvarem stane?

Skóre: 0.94

Název zdroje: Právo

Datum vydání: 01.11.2007

Nadpis: Už se nesmí stát, aby policisté sdělovali obvinění na základě pochybných informací

Strana: 7

Pořadí: 1

Mutace: Celostátní

Rubrika: Zpravodajství

Autor: Pavel Blažek

Ročník: 17

Číslo: 255

Náklad: 153477

Oblast: Celostátní deníky

Zpracováno: 01.11.2007 06:41

Identifikace: DCPR20071101010031 cz

Klíčová slova: kauze (7x), vazebních soudců (5x), zákona (3x), rozsudku (3x), kauzu (2x), oznámení (2x), advokáty (2x), soudci (2x), kauzy (2x), soudný (2x), státní zástupkyně (2x), Soudní, presumpci nevin, zákoně, trestní oznámení, právní, státnímu zástupci, státním zástupcem, státní zástupkyni, zákon, Právu, Právo, TRESTNÍ, potrestání, pravomocně, trestního, trestného činu, právní názor, trestný čin, rozsudky, trestné činnosti, žalobců, trestná činnost, trestním, trestnou činnost

NÁMĚSTEK POLICEJNÍHO PREZIDENTA PRO TRESTNÍ ŘÍZENÍ PLUKOVNÍK JIŘÍ HOUBA:

* Ředitel Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu (ÚOOZ) Jan Kubice, jeho náměstci a šéfové některých krajských expozitur tohoto útvaru odcházejí z policie. Co se nyní s uvedeným útvarem stane?

Útvar bude nadále plnit své úkoly. Jeho činnost to neohrozí. Na bezproblémovém předání útvaru novému vedení mám zájem nejen já, ale také odcházející policisté. Své rozhodnutí skončit služební poměr proto ohlásil pan ředitel se svými náměstkyně v předstihu, aby byl dostatek času na výběr jejich nástupců v termínu do konce ledna 2008.

* Nemyslíte si, že obava z kázeňského postihu byla skutečným důvodem pro odchod Kubiceho z policie? Z důsledků rozhodnutí nejvyšší státní zástupkyně Renáty Vesecké došetřit loňský případ předání takzvané tajné zprávy ÚOOZ Kubicem poslancům čtyři dny před volbami?

Co se týká nějakého kázeňského postihu, tak to určitě důvod nebyl. Od události totiž uplynula více než roční lhůta. Takže žádný postih v uvedeném smyslu už není možný. Věc ještě došetřuje Inspekce ministra vnitra. To ale je mimo pravomoci jakéhokoli policejního funkcionáře.

* Co vy osobně soudíte o Kubiceho zprávě a předání poslancům?

Plukovník Kubice postupoval nestandardně. Jak v obsahovém zpracování zprávy nebo přesněji informace, tak i v postupu, jak se zprávou naložil. Já bych nikdy nepřipustil, aby se něco takového stalo. Vidím zde dvojí pochybení. První na straně nestandardního postupu plukovníka Kubiceho. Druhé v tom, že systém vůbec umožnil takový postup. Je potřeba také přihlídnout k motivu, proč tak pan Kubice učinil. Chtěl chránit své podřízené a upozornit na praktiky pachatelů organizovaného zločinu. Osobně se zasadím o to, aby již v policii taková situace nenastala.

* Není odchody z ÚOOZ ohrožen boj s organizovaným zločinem?

Každodenní policejní práci v terénu vykonávají vrchní komisaři a radové ÚOOZ. A ti zůstávají. Postupně bude doplněn stav služebních funkcionářů. Věřím, že s nástupem nových, ale zkušených policistů do řídicích funkcí bude kontinuita činnosti útvaru zachována. Rozpracované věci budou úspěšně dokončeny a bude vyvíjen na zločinecké struktury ještě účinnější tlak. Samozřejmě že to s sebou nese potřebu zlepšit podmínky práce policistů a také jejich lepšího odměňování za náročnou práci. To se však týká policistů všech celorepublikových útvarů. Myslím si, že jejich práce je finančně podhodnocena.

* Shodl jste se s nedávnou zprávou ÚOOZ, podle které Právo poškozují tento útvar a podle následného vyjádření pplk. Blanky Kosinové to činí Kosinovou nejmenovaná osoba v Právu? Je ve zprávě uvedeno její jméno?

Neshodl. Zprávě jsem nepřisoudil valnou vypovídací hodnotu. Uvedená vyjádření jsou chybou. Já to tak spatřuji. Zpráva navíc nebyla určena veřejnosti. Přijal jsem opatření ke zlepšení komunikace s médií a informování veřejnosti o činnosti policie. Koordinátorem mediální strategie a toho, abychom mediální práci dělali, jak ji dělat máme, je pplk. Pavla Kopecká. To je nyní její hlavní náplň práce. Problémy s medializací své práce má více útvarů.

* Pod vaše pravomoci nespadá jen ÚOOZ. Za co všechno ve funkci náměstka policejního prezidenta pro trestní řízení zodpovídáte a které složky řídíte?

Ve své funkci náměstka a současně i ředitele Úřadu služby kriminální policie a vyšetřování (ÚSKPV) řídím výkonné i podpůrné složky. Z výkonných složek řídím celorepublikové útvary ÚOOZ, Útvar pro odhalování korupce a finanční kriminality (ÚOKFK, protikorupční policie), Národní protidrogovou centrálu (NPC) a Úřad pro dokumentaci a vyšetřování zločinů komunismu (ÚDV). Z podpůrných složek řídím odbor mezinárodní policejní spolupráce, Kriminalistický ústav Praha, Útvar zvláštních činností (ÚZČ, odposlechy, sledování a podobně), Útvar speciálních činností (ÚSČ, nasazování agentů do kriminálního prostředí a podobně). Řídím i odbor obecné kriminality a odbor hospodářské kriminality. Zmíněné odbory zajišťují metodickou, koordinační a kontrolní činnost v kriminální policii a vyšetřování. Dále řídím odbor kriminálních analýz a informací a oddělení podpory mezinárodní spolupráce. To připravuje podklady pro rozhodování ve vztahu k zahraničním partnerům, koordinuje strategické zprávy se sousedními státy a zpracovává a koordinuje policejní projekty financované z fondů Evropské unie.

* Jste se stavem v uvedených útvarech spokojen?

Jsme instituce jako každá jiná. Máme dobré i špatné pracovníky. Jde o to, aby špatných ubývalo. Mám-li útvary srovnávat, pak musím přiznat, že by úroveň některých celorepublikových útvarů měla

být daleko vyšší, profesionálnější. Zejména mám na mysli, že je třeba, aby se na celorepublikových útvarech podstatně zlepšilo trestní řízení a vše, co s tím souvisí. Musíme také vyhodnotit činnosti, které má každý útvar zastávat, a jak se na nich jednotliví policisté podílejí. Odstranit stav, kdy jedni pracují a jiní se jen vezou. S těmi, co se vezou, se chceme co nejdříve rozloučit.

* Upřesněte, co je třeba zlepšit?

Musí se zlepšit postup policie od získání informace po návrh státnímu zástupci. Tento postup by se měl odehrávat daleko profesionálněji a ve vyšší právní kvalitě. A to od prověřování informace o možné trestné činnosti. Pokud se podezření potvrdí, pak v zahájení úkonů trestního řízení musí být shromažďovány důkazy a musí být zdokumentována trestná činnost. Trestní stíhání je třeba zahájit proti konkrétní osobě až v okamžiku, kdy je zdokumentováno důkazy, že se stal trestný čin a dopustil se ho konkrétní pachatel. Tento postup musí být vždy dodržen. To se bohužel leckdy neděje. Stává se, že policisté sdělí obvinění a následně se hledají důkazy. To je špatně. Důkazy musí být zajištěny ještě před sdělením obvinění. Policisté nejsou soudci. Ale musí mít jasné informace a důkazy pro sdělení obvinění.

* Platí vaše výhrady pro všechny republikové útvary?

Ne. Dovolím si říci, že Národní protidrogová centrála má jako jediný republikový útvar správně nastaven systém trestního řízení a policejní práce. To zatím neplatí pro ÚOOZ ani pro ÚOKFK. Model NPC byl vybrán jako příklad nejlepší praxe pro uvedené útvary pro postup v trestním řízení. Neznám případ, že by policisté NPC sdělovali obvinění bez jasných důkazů.

* Lze vaše výhrady konkrétně vztáhnout třeba i na kauzu biolíh, kde bylo pravomocně zastaveno trestní stíhání a ukázalo se, že obvinění z úplatkářství bylo na vodě? Při domovních prohlídkách se v této kauze loni odehrály až neuvěřitelné skutečnosti. Policisté z ÚOOZ zajišťovali dokonce i záruční listy třeba od varné konvice. Jak může záruční list souviset s obviněním z úplatkářství?

Takové věci by se už neměly stávat.

* Máte důkazy, že se podobných přehmatů dopouští i ÚOKFK?

Mají obdobné problémy jako ÚOOZ. Uvedu jeden případ z poslední doby. Tento útvar obdržel trestní oznámení na nejvyšší státní zástupkyni Renátu Veseckou. Oni ho přijali a šli za státním zástupcem, že zahájí úkony v trestním řízení vůči nejvyšší státní zástupkyni pro podezření z trestného činu v kauze vicepremiéra Jiřího Čunka. Chtěli zahájit výslechy atd. Přitom kdyby četli alespoň noviny, tak by se dočetli, že nejvyšší státní zástupkyně o dané věci nerozhodovala. Ani nikoho nelze stíhat za jiný právní názor. To je hodně velké profesní pochybení.

* Odhlédněme od vaší funkce i kauzy biolíh. Je totiž dost případů, kdy lidé byli obviněni a uvrženi do vyšetřovací vazby a pak bylo trestní stíhání zastaveno a obvinění zrušeno. Na pochybení policistů, žalobců a vazebních soudců doplatili zdravím, ztrátou práce, narušenými rodinnými vztahy, poškozením své firmy. To přece není v pořádku.

Obvinění je velký zásah do soukromí. Znovu opakuji, že právě proto nyní kladu mimořádný důraz na to, aby policisté přísně dodržovali výše uvedené postupy a nesdělovali obvinění na základě pochybných informací. Nesmíme už dopustit, aby bylo sděleno obvinění bez řádných důkazů. A je třeba ctít presumpci neviny. Proto nesouhlasím s tím, aby policie poskytovala médiím záznamy ze zatýkání podezřelých osob, které ještě ani nevědí, že jsou podezřelé, ale jejich obrazový záznam se u veřejnosti často rovná odsuzujícímu rozsudku. Ještě větší problém je, když potom osobu musíme propustit pro nedostatek důkazů.

* Jde skutečně o pouhé profesní nedostatky? Mezi advokáty se stále více proslýchá, že policisté ve spojení s podsvětím zneužívají trestního řízení k vlastním cílům.

Na to nepřistupuji. Opět poukazuji na to, co už jsem řekl. Bez důkazů nemůže být sděleno obvinění. Tímto směrem se musí policie ubírat.

* A co policisté souzení v kauze gangu Davida Berdycha? Soudní líčení a vynesené rozsudky obsahují fakta o provázanosti některých policistů s podsvětím.

V této věci došlo k selhání policistů. A bohužel se to týká i celého pražského Útvaru pro boj s organizovaným zločinem. Zapojení policistů do této trestné činnosti nemohlo být neznámé bližšímu okolí. Nadřízení těchto policistů měli vědět, co dělají, čím se zabývají. A měli je usměrnit, nebo předat Inspekci ministra vnitra. Podle mě tomu šlo předejít. Nemuselo to narůst do takových rozměrů. Kdyby byly řádně plněny povinnosti policistů i nadřízených. Nadřízený měl mít přehled o jejich každodenní práci, kterou měl kontrolovat, měl si všimnout jejich chování odlišného od ostatních. Zvláště u takovýchto útvarů musí nadřízený dbát na to, aby se policisté nedostali do vleku těch, které mají stíhat. To je můj názor.

* Nebyl to jen problém pražského útvaru, ale i ÚOOZ. Před jedenácti lety ÚOOZ disponoval informací, že Berdych se svým komplicem Radkem Trumpešem zastřelovali pistole s tlumičem. Nic se nestalo. A o pár měsíců později zemřel Berdychovou skupinou unesený pražský zlatník Václav Toman.

S tímto konkrétním případem nejsem seznámen. Obecně však řeknu, že bych zmíněný poznatek okamžitě ověřil. Takovou závažnou informaci je nutné vždy prověřit. I proto, že každá zbraň z podsvětí je reálným nebezpečím pro samotné policisty.

* Mezi lidmi se šíří nespokojenost s policejními odděleními kontroly a stížností. Nazývají je zametači. Co s tím?

Z hlediska útvarů, které řídím, mohu říci, že mají vlastní skupiny vnitřní kontroly, které se zabývají prověřováním oznámení na policisty. Jestliže zjistí podezření z trestného činu, tak věc předávají k prověřování Inspekci ministra vnitra, která má výlučnou pravomoc prověřovat podezření a vyšetřovat trestnou činnost policistů. Myslím, že svoji práci dělají dobře. Je to však práce nevděčná. Z jedné strany kontrolorům nadávají policisté a z druhé strany občané nespokojení s jejich závěry.

* Ministr vnitra Ivan Langer zamýšlí řešit problémy zřízením Národního kriminálního úřadu. Tedy něčím na způsob německého Spolkového kriminálního úřadu a taky z hlediska historie české kriminální policie de facto obnovením Federální kriminální ústředny. Je to dobrý záměr?

Reforma neuniformované policie počítá se zřízením Národního kriminálního úřadu, který by zastřešil jak ÚSKPV, tak celorepublikové útvary, ale také další útvary jako například Kriminologický ústav Praha. V rámci tohoto úřadu by však byla zachována určitá autonomie stávajících útvarů s celorepublikovou působností a byla by posílena role jednotného řízení těchto útvarů a rovněž metodika vůči těmto útvarům. Útvary s celorepublikovou působností by zajišťovaly metodickou činnost v rámci své působnosti až na okresní ředitelství. Ostatní by zajišťoval Národní kriminální úřad svými metodickými a kontrolními útvary zejména se zaměřením na trestní řízení a operativně pátrací činnost.

* V policii to vře. Policisté veřejně vyšli do ulic. Bouří se proti dopadům zákona o služebním poměru, který způsobil pokles platů a snížil jim hodnosti, jichž ve službě dosáhli. A musí zadarmo odsloužit 150 hodin ročně. Co vy na to?

Nejprve k hodnostem. Hodnosti původně v zákoně o služebním poměru navrhovány nebyly. Jsou to vojenské hodnosti. K vrácení hodností do zákona došlo na základě iniciativy z nitra policie. Aby zůstalo oslovování oněmi vojenskými hodnostmi namísto policejních oslovení inspektor, komisař. Přijetím zákona došlo k tomu, že je hodnostně de facto použitelných deset platových tříd. Do nich byly dány hodnosti. Podstatné je označení funkce, služební místo, ne hodnostní označení. Osobně bych hodnostní označení zrušil, ale nevádí mi v mé práci. K přesčasům zadarmo. Vždycky jsme sloužili přesčas zadarmo. Ve všední den do deseti večer. K otázce poklesu platů je nutné říci, že nový služební zákon podstatně navýšil platy policistů. Zákon nabyl účinnosti letos. K razantnímu navýšení platů došlo asi před dvěma lety. To však následně zdeformovalo situaci při nabytí účinnosti zákona o služebním poměru. Tak se policisté zařazení do první až páté třídy dostali do propadu. To se však nedotklo kriminalistů, kteří jsou ve vyšších platových třídách. Na druhou stranu chápu to, že jsme ve služebním poměru, ve státní službě a musíme si být vědomi, že i zde platí něco za něco. Máme sociální jistoty. Máme odchodné, výsluhové příspěvky. Máme zajištěnu kvalitní lékařskou péči, lázně. Jsem-li soudný, pak dospěji k tomu, že to je v pořádku. A během tří až pěti let dojde k plnému náběhu služebního zákona a vše se srovná.

* Čeho hodláte ve své funkci dosáhnout a s jakými pocity byste chtěl z funkce odejít, až nastane tato doba?

Rád bych, aby policie byla výkonná a plně profesionální ve své činnosti. Jde mi o to, aby dopad na poškozeného byl co nejmenší a policisté se k němu chovali jako k oběti. Tedy s pochopením, snahou pomoci a udělat vše pro náhradu škody a potrestání viníka.

***

Stává se, že policisté sdělí obvinění a následně se hledají důkazy. To je špatně. Důkazy musí být zajištěny ještě před sdělením obvinění.

Foto Autor - Foto PRÁVO - Petr Hloušek

Zpracovatel: Anopress IT a.s.